

نهضت نرم افزاری از نگاه مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

محققین: مصطفی جمالی - علی اصغر کوثری - مهدی قربان زاده

«نهضت نرم‌افزاری از نگاه مقام معظم رهبری (مدظله)» دومین پژوهش از مجموعه پژوهش‌های محور ادبیات جنبش نرم افزاری می باشد که توسط جمعی از محققین دفتر تبلیغات اسلامی نگارش یافته است.

این پژوهش در سه بخش زیر صورت گرفته است.

بخش اول: محتوای نهضت نرم‌افزاری

در فصل اول این بخش مفهوم، ضرورت و اهداف نهضت نرم‌افزاری در کلام مقام معظم رهبری بررسی شده است و این نتیجه حاصل گردیده است که منظور ایشان از نرم‌افزاری معطوف به «طرح و مفاهیم اداره و تئوری‌های جدید در علوم حوزوی، علوم پایه، علوم انسانی و تجربی» است و تولید هم به مبنای ایجاد افق‌ها و راه‌های جدیدی در مجموعه علوم و شکستن مرزهای علوم موجود می باشد.

ولی نکته قابل توجه در طرح مسئله نهضت نرم‌افزاری توجه به واژه نهضت می باشد چرا که منظور از نهضت اشاره به این نکته مهم است که برای رسیدن به اهداف نهضت نرم‌افزاری تنها نباید به فرهنگ تخصصی توجه کرد و تمام برنامه ریزی‌ها و بسترهای لازم را در این حوزه فرهنگ دید بلکه باید علاوه بر حوزه فرهنگ تخصصی، باید این ارزش تبدیل به یک فرهنگ عمومی و فراگیر شود به این معنا که خواست و اراده عمومی یک ملت جهت تولید علم تقویت شود.

در باب ضرورت این نهضت علمی هم توجه به خلأ‌های موجود در سطح ملی، منطقه‌ای و جهانی لازم می باشد. یعنی توجه به خلأ الگوی اداره نظام اسلامی در سطح ملی و منطقه‌ای و جهان اسلام و خلأ □□ در سراسر جهان ، ضرورت تحقق چنین نهضت علمی را ایجاب می نماید

در باب اهداف نهضت نرم‌افزاری به سه هدف محوری مهم در فرمایشات مقام معظم رهبری اشاره شده است:

الف) ساخت تمدن اسلامی

ب) ارایه الگوهای اداره اسلامی

ج) حفظ عزت اسلامی

در فصل دوم مبانی نهضت نرم‌افزاری طرح گردیده است و از میان مبانی تنها دو مبنای تأثیرگذاری، دین‌شناسی و معرفت‌شناسی بررسی شده است. در بحث دین‌شناسی ابتدا بیان شده که در اعتقاد فقهاء شیعه اسلام، دین برای تمام بشریت تا انتهای تاریخ است و لازمه‌ای خاتمیت، جامعیت و کامل بودن دین اسلام است و لذا بر خلاف نگاه سکولاریسمی به غرب بر اساس نگاه امام راحل و مقام معظم رهبری اسلام ادعا می کند ارکان بنای یک نظام اجتماعی را در اختیار دارد. لازمه این نگاه حداکثری به دین این است که باید سیستمی جامع بر اساس آموزه‌های دین اسلام طراحی شود تا بر اساس آن بتوان تمامی ابعاد زندگی فردی و اجتماعی را سرپرستی کرد و لازمه این طراحی در قدم اول تولید علم در تمامی حوزه‌ها و تکامل فقه و فقهت در راستای ساخت تمدن اسلامی و نرم‌افزارهای مورد نیاز آن می باشد.

در بحث معرفت‌شناسی بیان شده که نگاه رهبر معظم انقلاب به علم، یک نگاه تجربی نیست بلکه ایشان معتقدند که ارزش یک علم بستگی به این دارد که در اختیار کلام مدیریت و حکومت باشد و چگونه و برای چه امری استفاده شود لذا نباید فهم را مطلق کرد و همین مطلق نکردن فهم، راز و رمز پویای اجتهاد شیعی است

بر این اساس جهت تولید علم باید شاخصه‌های زیر مد نظر قرار گیرند:

د) موانع عرضه و بهره وری

- 1 ناریکد راکفا ابه نابصعتم دروخری -
- 2 ییادزت سایس و ییگدزت سایس -
- 3 بالمقنا هندب رد بالمقنا و مالمسا نافلخم ذوفن -
- 4 ییگدز برء -

در باب راهکارها هم به سه دسته راهکارهای سیاسی، فرهنگی، اقتصادی پرداخته شده است.

الف) راهکارهای سیاسی

- 1 ییزیتس رابکتسا میحورت بوقت -
- 2 ملاء دیلوت رد یی داهج ت کره یی قیوشت -
- 3 یی عمج یی هاگآ دوخ و یی رواب دوخ میحور داجیا -
- 4 یی عامتجا گنهر ف رد رییغت داجیا -

ب) راهکارهای فرهنگی

- 1 اهتیمزج ن تسکش -
- 2 یی گدز فرصم عوس رانآ نیبیت -
- 3 یی زادر یی روئت -
- 4 ت سایس زا نید یی یادج رکفت دقت -
- 5 بر نایم یی اهار زا ن تفر -

ج) - راهکارهای اجرایی

- 1 یی ملاء زا یی اضف داجیا -
- 2 یی نامزاس یی ملاء یی اهرظانم -
- 3 یی شزومآو یی شهوئی زکارم نیب طایترا داجیا -
- 4 ش هوئی ندوب ارگلمء -
- 5 نانلوچ هب نداد نادیم -
- 6 یی مومء شزرا هب ملاء دیلوت لیدیت -

بخش سوم : سازمان جامع نهضت نرم افزاری

در این بخش در سه فصل در غالب عنوان سازمان جامع نهضت نرم افزاری وظائف مهم تصمیم گیران نظام اسلامی،

وظائف حوزه های علمیه و وظائف دانشگاهها در تحقق نهضت نرم افزاری بر اساس فرمایشات مقام معظم رهبری بررسی شده است.

نسبت به وظائف نظام اسلامی، وظائف رهبری، شورای عالی انقلاب فرهنگی، دولت، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، مدیران اجرایی و نخبگان بررسی شده است.

در باب وظایف حوزه های علمیه مسائلی همچون ایجاد دستگاه برنامه ریزی قوی، وظیفه علما و مراجع بزرگوار، وظائف طلاب و فضایی جوان، طراحی شبکه مراکز تحقیقات، تغییر کتب درسی و ایجاد مجمع هایی برای بررسی افکار نو طرح شده است.

و در آخر در باب وظائف دانشگاه مسائلی همچون ایجا مدیریت تحقیقات سازمان یافته، وظیفه اساتید و دانشجویان، دانشگاه و نظام اصلاح سیستم آموزشی دانشگاه و ایجاد محیط سالم در دانشگاه طرح گردیده است.